

Ἐλισάβετ μακροβιότητα καὶ εἰρηνικὴν βασιλείαν· διεδήλωσεν ὅτι προσεδόκα ἔλεος μόνον παρὰ τοῦ Ἰησοῦ, παρὰ τοὺς πόδας τῆς εἰκόνας τοῦ ὁποῖου ἔκοῦσα χεῖρ τὸ αἷμά της. Ἀνυψώσασα δὲ καὶ ἀσπασαμένη τὸν Σταυρὸν προσεφώνησε ταῦτα· « Καθὼς οἱ βραχίονές σου, ὦ Ἰησοῦ, ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἐξετάθησαν, οὕτως εἰς τὰς ἀνοικτάς τῆς εὐσπλαγχνίας σου ἀγκάλας δέχθητί με, καὶ ἐπιλάθου τῶν ἁμαρτιῶν μου ». Καὶ ἀφελούσα τὴν καλύπτραν καὶ τὴν ἐπενδύτην, παρεσκευάσθη εἰς θάνατον. Τινὰ δὲ τῶν δημίων σκαιῶς πειραθέντα νὰ τὴν βοηθήσῃ, ἤρέμα ἀνεχαίτισε καὶ εἶπε μειδιῶσα, ἔτι δὲν συνείθισε ν' ἀποδύηται ἐνώπιον τοσοῦτων θεατῶν, οὐδὲ νὰ ὑπηρετῆται ὑπὸ τοιούτων δούλων. Μετὰ γαληνίου ἀλλὰ ἀδιασίστου καρτεροφυχίας ἔθηκε τὸν λαιμὸν ἐπὶ τῆς λαιμητόμου· καὶ ἐνῶ ὁ εἰς τῶν δημίων ἐκράτει τὰς χεῖράς της, ὁ ἕτερος κατὰ τὴν δευτέραν πληγὴν ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν της, ἥτις πεσοῦσα ἀπεκάλυψε τὰς ἤδη ὑπὸ τῶν μεριμνῶν καὶ θλίψεων λευκανθείσας τρίχας της. Ὁ δῆμιος ἀνέλαθεν αὐτὴν εἰς ἔτι αἰμοσταγῆ, καὶ ἀναβοήσαντος τοῦ δεκάνου « Οὕτως ἀπολεσθήτωσαν πάντες οἱ τῆς βασιλείας Ἐλισάβετ πολέμιοι, » μόνος ὁ κόμης Κεντ ἀνταπεκρίθη Ἀμήν· οἱ δὲ λοιποὶ τῶν θεατῶν διετέλουν σιωπῶντες καὶ μεστοὶ δακρύων, μηδὲν ἕτερον κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν αἰσθανόμενοι πλὴν οἴκτου καὶ θαυμασμοῦ.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ)

Ἐν Παλαιῶν Κεφαλληνίας.

N. ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΚΑΛΟΓΗΡΟΣ.

ΚΑΡΜΕΝΣΙΤΑ.

(Ἐπεισόδιον τοῦ Μεξικανικοῦ πολέμου.)

(Συνέχεια. Ἰδε φυλλάδ. 319.)

Τὸ σπήλαιον ἢ μᾶλλον τὸ ὑπόγειον ὕπου κατώκει ὁ τραυματίας, ἦτο χωρητικὸν διακοσίων ἢ τριακοσίων ἀνδρῶν. Ὀλίγα ἔτη μετὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πόλεμον δύο μεταπράται, οἵτινες εἶχον καταφύγη ἐκεῖ διὰ νὰ προφυλαχθῶσιν ἀπὸ τὴν θουελλώδη νύκτα, εἶχον δολοφονηθῆ ἀπανθρώπως. Ἐλέγετο δὲ ὅτι τὰ φαντάσματα αὐτῶν ἐφαίνοντο τὴν νύκτα εἰς τὸ ὑπόγειον, καὶ ἕνεκα τούτου οἱ προληπτικοὶ κάτοικοι τῶν περιχώρων ἐπροσπάθουν νὰ μὴ διέρχωνται πλησίον τοῦ σπηλαίου τῆς Μουέρτας.

Ἡ εἰσοδος ἦτον οὕτω πῶς διατεθειμένη, ὥστε ἐν ἀνάγκῃ ἐδύνατο νὰ ἀνάψῃ φῶς εἰς τινὰ μέρη χω-

ρὶς νὰ φαίνεται ἔξωθεν· τὰ μέρη ταῦτα ἦσαν σκοτεινὰ καὶ κατὰ τὰς εἰκοσιτέσσαρας ὥρας τῆς ἡμέρας.

Διὰ περισσοτέραν ἀσφάλειαν ἡ Κάρμεν εἶχεν ὀδηγήσει τὸν λαμβέρτον εἰς τὸ βάθος τοῦ σπηλαίου, τὸ ὁποῖον ἦτο τὸ σκοτεινότερον. Κατὰ τὰς ὥρας τοῦ γεύματος καὶ ὅτε ἡ Κάρμεν ἦτο πλησίον του, ἦναπτε μικρὸν φανὸν, τοῦ ὁποῖου τὸ τρέμον φῶς ἐφώτιζεν ἀμυδρῶς τοὺς δύο νέους.

Ὀλόκληρον σχεδὸν ἐβδομάδα ὁ λαμβέρτος ἐπασχεν ἀλληλοδιαδόχως πυρετὸν καὶ λήθαργον· μία τῶν πληγῶν ἦτον ἀρκετὰ βαθεῖα, ἀλλ' εὐτυχῶς εἶχε κρᾶσιν δυνατὴν. Δυστυχῶς ὅμως ἂν καὶ ἐκαλητέρευεν, ἡ πληγὴ τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὸν πόδα τὸν κατεδίκαζεν εἰς ἀκίνησιαν.

Ἀφ' οὗ παρῆλθεν ὁ δυνατὸς πυρετὸς καὶ μετ' αὐτὸν ὁ λήθαργος, ὁ λαμβέρτος ἤρχισε νὰ στενοχωρῆται... Αἱ ὥραι τῶ ἐφαίνοντο ἀτελεύτητοι, καὶ μόναι εὐάρεστοι στιγμαὶ τῆς ἡμέρας ἦσαν ἐκεῖναι καθ' ἃς ἔβλεπε τὴν ὠραίαν Μεξικανὴν. Μόνον περὶ αὐτῆς ἐσκέπτετο ἀπὸ τὸ πρῶτὸ μέχρι τῆς ἑσπέρας, καὶ ὅτε ἀνεχώρει ἀπεκοιμᾶτο αὐτὴν ἔχων κατὰ νοῦν.

Περὶ τὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι τὴν ἠγάπησε.

Ναὶ μὲν δὲν ἔπαθε τὸ πάθημα τοῦτο κατὰ πρῶτον· ἀλλ' ἠσθάνθη ὅτι ὁ ἔρωσ αὐτὸς δὲν ὠμοίαζε καθόλου τοὺς ἄλλους, τοὺς ὁποῖους εἶχεν αἰσθανθῆ ἕως τότε.

— Δὲν εἶναι λόγια· τὴν ἀγαπῶ μὲ τὰ σωστά μου, ἐφιθύριζε συχνά· ἀλλ' ἄρα γε μὲ ἀγαπᾷ καὶ αὐτὴ ἢ μὲ μισεῖ; Διάβολε! εὐχαρίστως ἔδωκα δέκα χρόνους τῆς ζωῆς μου διὰ νὰ μάθω τὴν ἀλήθειαν.

Ἀλλὰ μήπως τὴν ἐγνώριζε καὶ ἡ Κάρμεν; Ἴσως οὔτε ἐνθυμήθη ποτὲ τὴν κατάστασιν τῆς καρδίας της· ἐφαίνετο μάλιστα ὅτι τὸ ἀπέφευγεν.

Ἰπὸ τὸ κράτος νέου αἰσθήματος ὁ χαρακτήρ της ἔλλαξεν ὀλοτελῶς. Κατατηκομένη ἀπὸ ἀδιακόπους λογισμοὺς, τοὺς ὁποῖους μάτην ἐπροσπάθει ν' ἀποβάλλῃ, ἔγεινε σκεπτικὴ, νευρικὴ καὶ εὐερέθιστος· μὲ τὸ παραμικρὸν ἔχανε τὴν ὑπομονὴν της. Καὶ ὅμως κατὰ παράδοξον ἀντίθεσιν ἠσθάνετο ἑαυτὴν εὐτυχῆ. Ἐνίοτε ἐνόμιζεν ὅτι νέα ζωὴ τὴν ἐζωογόνοι. Καὶ χωρὶς νὰ τὸ αἰσθανθῆ ἢ χωρὶς νὰ τὸ ὁμολογῆ εἰς ἑαυτὴν, ὅλη της ἡ ζωὴ περιορίζετο εἰς τὰς στιγμὰς τὰς ὁποίας ἐπέρα πλησίον τοῦ νέου Γάλλου.

Καθ' ἐκάστην ἀπεφάσιζε νὰ στείλῃ ἄλλον εἰς τὸ σπήλαιον, ἀλλ' οὐδεὶς τῆ ἐφαίνετο ἀρκετὰ βέβαιος διὰ νὰ τῶ ἐμπιστευθῆ τὴν φροντίδα ταύτην.

Δύο ὥρας πρὶν ἀναχωρῆσθαι διὰ τὴν ἀγγαρείαν της, ὅπως τὴν ὠνόμαζεν, δὲν ἐδύνατο νὰ μείνῃ εἰς τὴν θέσιν της. Αἱ στιγμαὶ τῆ ἐφαίνοντο ὥραι.

Ἄν καὶ καθ' ἐκάστην ἑσπέραν εὕρισκε πρόφασιν ν' ἀναχωρῆσθαι πρὸ τῆς ὠρισμένης ὥρας, ἐνόμιζεν ὅμως πάντοτε ὅτι δὲν θὰ φθάσῃ ἐγκαίρως. Ὅθεν ἔτρεχε μὲ

ὕλην τῆς τῆν δύναμιν ἕως οὗτο ἐπληθιάζεν εἰς τὸ σπῆλαιον. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἔβλεπεν ὅτι ἦτον ἀκόμη ἡμέρα καὶ ὅτι δὲν ἦτο φρόνιμον νὰ εἰσέλθῃ, ἠναγκάζετο νὰ περιέρχεται ἡμίσειαν ὥραν πολλάκις δὲ καὶ περιπλέον, καταρωμένη τὸν ἥλιον διότι ἤργοπύρει νὰ δύσῃ, καὶ φοβουμένη μήπως συνέβῃ τις ἀταξία εἰς τὴν πορείαν τοῦ ἀστέρος τῆς ἡμέρας.

Συγχρόνως ἐμέμφετο ἐαυτὴν διὰ τὴν σπουδὴν τῆς. Φοβουμένη δὲ μήπως ὁ Γάλλος συλλάβῃ τινὰ ὑποψίαν, ἐπροσποιεῖτο ἦθος σοβαρὸν καὶ ψυχρὸν. Διὰ νὰ δικαιωθῇ δὲ εἰς τοὺς ἰδίους τῆς ὀφθαλμοὺς, ἐπροσπάθει νὰ λέγῃ δυσάρεστα εἰς τὸν νέον ζουάβον, τὸν ὁποῖον ἐθεώρει μὲν πάντοτε ὡς ἐχθρὸν τῆς

Ὀριζάβα, ὅτι κατεστράφησαν καθ' ὁδὸν, καὶ ὅτι ἐμελλον' ἀναχωρήσωσι διὰ παντὸς ἀπὸ τὴν Μεξικὴν.

Ὁ δὸν Χριστοβάλ ἀνήγγειλεν εὐχαρίστως εἰς τὴν κόρην του τὴν καλὴν ταύτην εἶδησιν, ἂν καὶ κατὰ πρῶτον ἤκουσεν αὐτὴν μετὰ τινος δισταγμοῦ, διότι τοιαῦται διεδίδοντο συχνὰ, χωρὶς ὅμως νὰ σαλεύωσιν οἱ Γάλλοι ἀπὸ τὴν θέσιν των.

Ὁ πρῶτος λογισμὸς τῆς Κάρμεν ὑπῆρξεν ὀδυνηρὸς· διότι ἐσυλλογίσθη τὴν ἀναχώρησιν τοῦ νέου Γάλλου· ἀλλ' ἐνθυμηθεῖσα εὐθὺς τὸν ἀδελφόν, τὸν μνηστῆρα καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος τῆς, ἠσθάνθη τοιαύτην μετάνοιαν, ὥστε ἠρυθρίασε καὶ ἐμέμφθη τὴν ἀδυναμίαν τῆς.

Τρόπος ὁδοιπορίας εν Μεξικῇ.

πατρίδος τῆς, τὴν ἐπέπληττεν ὅμως ἡ καρδιά τῆς ὅτι μετεχειρίζετο ὡς φίλον.

Ὁ δὲ Λαμβέρτος, καὶ διὰ τὴν θέσιν, καὶ διὰ τὸν ἔρωτα, καὶ διὰ τὰς ἀτελευτήτους ὥρας τῆς αἰχμαλωσίας του ἔγινεν εἰς ἄκρον εὐερέθιστος. Παρατηρητέον ὅμως ὅτι ἡ φαινομένη ἀδιαφορία τῆς Κάρμεν τὸν ἠρέθιζεν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο.

Ἐκ τῶν δύο τούτων ἀντιθέτων χαρακτήρων προήρχοντο ζωηρόταται σκηναί, αἵτινες θὰ ἐπροξέβουν γέλωτα εἰς ἀδιάφορον θεατὴν.

Ἡμέραν τινὰ διεδόθη ὅτι ἐνίκηθη ὁ γαλλικὸς στοατὸς· ἐλέγετο δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι ἐδιώχθησαν ἀπὸ

— Μὰ τὸν Θεόν! ἀνέκραξεν ὁ δὸν Χριστοβάλ, θέλω νὰ ἐορτάσω τὸ εὐτυχὲς τοῦτο συμβάν. Δός με, Καρμενσίτα, κρασί καὶ ξακί. Μπάρμπα Φίλιππε, ἔλα νὰ πῶμεν εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Μεξικοῦ.

— Ἄς πῶμεν, ἀπεκρίθη ὁ δὸν Φίλιππος, γέρων πολεμιστῆς τῶν περιχώρων, ὅστις ὑπῆρξεν ἄλλοτε σύντροφος τοῦ περιφήμου Μορένα.

Ἡ Κάρμεν ἦτις δὲν ἐνεπιστεύετο (καὶ δικαίως) εἰς οὐδένα τὰ κλειδιά τοῦ ὑπογείου, ὑπήκουσεν εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ πατρός τῆς. Καὶ θέσασα μὲ τὴν ὥραιαν τῆς χεῖρα ἐπὶ τῆς ξυλίνης τραπέζης δύο φιάλας ἔκαμεν ἐν βῆμα διὰ ν' ἀποσυρθῇ.

— Πίε πρώτον μὲ ἡμᾶς, τῆ εἶπεν ὁ πατήρ της, δούς πρὸς αὐτὴν ποτήριον οἴνου.

— Εὐχαριστῶ, ἀπεκρίθη ἡ νέα.

— Σὲ λέγω νὰ πῆς, ἐπανελάβεν ὁ γέρον. Ἐλα! Πίε εἰς τὸν θάνατον τῶν Γάλλων καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Μεξικῆς!

Ἡ Μεξικανὴ ἐπλησίασε τὸ ποτήριον εἰς τὰ χεῖλη της, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθη νὰ καταπίη.

— Ποῦ πηγαίνεις; ἠρώτησε μηχανικῶς ὁ πατήρ της, ἰδὼν αὐτὴν ἀναχωροῦσαν.

— Σὰς ἀφίνω νὰ ὁμιλήσετε διὰ τὰς ἐκστρατείας σας, ἀπεκρίθη ἡ νέα.

— Διάβολε! ἀνέκραξεν ὁ δὸν Φίλιππος, δὲν θὰ μᾶς λείψουν ἀντικείμενα. Ὅταν ὑπῆρξέ τις, ὡς ἐγώ, σύντροφος τοῦ Μορένα!...

Καὶ ἤρχισαν νὰ διηγῶνται τὰ ἀνδραγαθήματα των· πρὸ πολλοῦ δὲ εἶχον τελειώσει αἱ δύο φιάλαι καὶ αὐτοὶ διηγούντο ἀκόμη.

Ὁ γέρον πολεμιστῆς ἐζήτησεν εἰς μάτην καὶ ἄλλον οἶνον καὶ βράκιον, διότι ἡ Κάρμεν εἶχε κρατήσει τὸ κλειδίον. Ὀργισθεὶς λοιπὸν διέταξε νὰ ὑπάγῃσι δύο ἄνθρωποι εἰς ἀναζήτησίν της· καὶ ἀπὸ τὴν ὄργην του ἔσπασε τὴν θύραν τοῦ ὑπογείου.

Ἐξεληθεύσα τοῦ δωματίου τοῦ πατρὸς της ἡ Κάρμεν κατέβη εἰς τὸ ἵπποστάσιον καὶ διέταξε νὰ ἐτοιμάσῃσι τὸν ἵππον τὸν ὁποῖον συνήθως ἀνέβαινε, διότι εἰς τὴν Μεξικὴν αἱ γυναῖκες τῶν καλητέρων τάξεων ἐξέρχονται πάντοτε ἢ ἐριπποὶ, ἢ ἐφ' ἀμάξης.

— Ποῦ πηγαίνεις, Καρμενσίτα; ἠρώτησεν ἄλλη τις νέα ἐξερχομένη ἀπὸ δωματίον τι τῆς οἰκίας.

Ἡ νέα αὕτη ἦτο ἡ ὠραία Μανουελίτα, ἐγγονὴ τοῦ δὸν Φιλίππου, ἣτις εἶχεν ἔλθει μετὰ τοῦ πατρὸς της διὰ νὰ περάσῃ ἡμέρας τινὰς εἰς τὴν ἐξοχὴν τοῦ Χριστοβάλ.

Ἡ Κάρμεν συνέστειλεν ἄκουσα τὰς ὠραίας ὄφρῦς της. Ἄν καὶ ἀγάπα πολὺ τὴν Μανουελίταν, ἡ ὠρα ὅμως τῆς καθημερινῆς ἐπισκέψεώς της εἰς τὸ σπήλαιον εἶχε φθάσει καὶ ἡ παρουσία της τὴν ἔστενοχώρει.

— Θὰ ἐπιστρέψω ἐντὸς ὀλίγου, ἀπεκρίθη ἡ Κάρμεν.

— Πλὴν ποῦ πηγαίνεις;

— Δύο βήματα μακρὰν.

— Θὰ σὲ συνοδεύσω.

— Τὸ ἄλογόν σου εἶναι κουρασμένον.

— Θὰ λάβω ἓνα τοῦ πατρὸς σου.

— Εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνον.

— Μπά! Δὲν φοβοῦμαι τὰ ἄγρια ἄλογα.

— Ὁ ἀδελφός μου δὲν θὰ μὲ συγχωρήσῃ ποτὲ ἂν σὲ συμβῇ δυστύχημα, ἐπανελάβεν ἡ Κάρμεν ἀνασύρασα τὸν γαλιὸν τοῦ ἵππου της. Ἀληθινὰ ἂν θέλῃς νὰ ἀναγνώσῃς τὸ τελευταῖον γράμμα του, λάβε το.

Καὶ ἐνεχαίρισε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἀδελφοῦ της εἰς τὴν Μανουελίταν, ἣτις ἔσπευσε νὰ τὴν ἀναγνώσῃ, διότι ὁ Ἐστεβάν ἦταν ὁ ἀγαπητὸς τῆς ἐγγονῆς τοῦ δὸν Φιλίππου.

Ἐνῶ δὲ κατεγίνετο εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ γράμματος τοῦ μνηστῆρός της, ἡ Κάρμεν ἐκινήθη διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ.

— Ἐλησμόνησα νὰ σ' ἐρωτήσω, εἶπεν ἡ Μανουελίτα, ἂν ἤξεύρης ὅτι οἱ Γάλλοι θὰ φύγουν ἀπὸ τὴν Μεξικὴν.

— Τὸ γνωρίζω.

— Φαντάσου ὅτι προχθὲς ἔλαβα τρία γράμματα φίλων μου ἀπὸ τὴν Βέρα Κρούζ, εἰς τὰ ὅποια μὲ ὁμιλοῦν πολὺ δι' αὐτοὺς τοὺς Γάλλους.

— Ἀλήθεια!

— Δὲν τὰ ἔδειξα εἰς τὸν πατέρα μου, διότι θὰ ἐθύμωνε καὶ ἐναντίον μου καὶ ἐναντίον τῶν φίλων μου.

— Καὶ τί σὲ γράφουν;

— Μὲ λέγουν ὅτι οἱ Γάλλοι δὲν ἔλθαν διὰ νὰ μᾶς ὑποδουλώσουν, ἀλλὰ διὰ νὰ ρίψουν τὴν κυβέρνησιν τοῦ Juarez, καὶ ν' ἀφίσουν τὸ ἔθνος ἐλεύθερον νὰ ἐκλέξῃ τὸν ἀρχηγόν του. Αἱ φίλαι μου λέγουν ὅτι οἱ Γάλλοι ἀξιοματικοὶ εἶναι πολλὰ ἀξιαγάπητοι καὶ ὅτι χορεύουν ὠραῖα· ἀλλὰ, προσθέτουν, ὅτι εἶναι πολλὰ ἄστατοι καὶ γελοῦν δι' ὅλα, καὶ δι' αὐτὸν ἀκόμη τὸν ἔρωτα. Φαίνεται ὅτι ἓνας τῶν λοχαγῶν εἶχε προτείνει εἰς τὴν Δολορὲς Μανασιάλ νὰ τὴν κλέψῃ· αὕτη δὲ δὲν τὸν εἶπεν ὄχι, διότι ἦτον ὠραῖος καὶ ἀξιαγάπητος· ἐκεῖνος ὅμως ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ πλέον τίποτε. Δὲν εἶναι διόλου ἱπποτικὸν αὐτό.

Ἰππρέτης τις ἐλθὼν νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Κάρμεν διὰ τινὰ οἰκιακὴν ἀνάγκην, τὴν ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν πολυλογίαν τῆς Μανουελίτας.

Ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἔλαβε ταχέως τὰ τροφίμα τοῦ Λαμβέρτου, καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὸ ἵπποστάσιον φροντίσασα νὰ μὴ τὴν ἰδῇ ἡ Μανουελίτα· καὶ ἀναπηδήσασα εἰς τὸν ἵππον της ἀνεχώρησε ὁρμαλῶς.

Συχνὰ ἐπήγαινε πεζῇ εἰς τὸ σπήλαιον ἂν καὶ ἔκειτο μακρὰν. Ἐπειδὴ ὅμως τὴν ἐσπέραν ἐκείνην εἶχεν ἀργοπορήσει, ἠσθάνετο μεγίστην ἀνυπομονησίαν.

Μόλις ἐφθασεν εἰς τὸ σπήλαιον καὶ ἠσθάνθη ζωηρότερον ἢ ἄλλοτε τὴν ἀντίδρασιν, ἣτις προήρχετο ἐκ τῆς πάλης τῶν δύο ἐναντίων αἰσθημάτων. Ἡρυθρίασε διὰ τὴν ἀνυπομονησίαν, τὴν ταραχὴν καὶ τὴν λύπην μὲ τὴν ὁποίαν ἔμαθε τὴν προσεχῇ ἀναχώρησιν τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδος της. Φοβουμένη μήπως ὁ Λαμβέρτος ἀναγνώσῃ εἰς τὴν καρδίαν της τὸ τόσον τρυφερὸν αἰσθημα, τὸ ὁποῖον αὐτὴ εἰς τὸν ἑαυτὸν της δὲν ἤθελε νὰ ὁμολογήσῃ, ἐπροσποιήθη πρόσωπον ψυχρότατον καὶ φωνὴν τραχεῖαν. Ἐνόμιζεν ὅτι

ἐκαστος ταχὺς παλμὸς τῆς καρδίας της θά ἐπροδίδετο εἰς τὸ πρόσωπόν της.

— Τέλος πάντων ἤλθεσ! ἀνέκραξε χαίρων ὁ πληγωμένος.

Ἄλλ' ἐκείνη ἀντὶ ν' ἀπαντήσῃ, ἀπέβαλε τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τινα γωνίαν τοῦ σπλαιίου, ἣτις ἐχρησίμευεν ἀντὶ ἵπποστασίου εἰς τοὺς Μεξικανοὺς πολεμιστάς.

Ἀφοῦ δὲ ἔδωκεν ἀραβύσιτον εἰς τὸν ἵππον της ἐπλησίασεν εἰς τὸν Λαμβέρτον, καὶ ἔθεσεν ἢ μάλλον ἔβριψεν ἐμπροσθέν του τὰ τρόφιμα, εἰπούσα μὲ ὄρμηκ'.

— Ἴδου, φάγε καὶ πῖε.

Ἡ ἀσυνήθης αὕτη τραχύτης, ἣτις δὲν ἦτο σύμφωνος μετὰ τὴν γλυκύτητα τῆς φωνῆς, μὲ τὴν ὁποίαν τῷ ὠμίλει πρό τινος ἡ Κάρμεν, προσέβαλε τὸν νέον Γάλλον.

— Τί τρέχει; ἠρώτησε.

— Τρέχει ὅτι οἱ Γάλλοι ἐνίκηθησαν καὶ ἐδιώχθησαν ἀπὸ τὴν Μεξικὴν, ἀπεκρίθη ἡ Κάρμεν μὲ τὴν ἀνεπιτηδεῖαν ὄρμηκ' ἀνθρώπου, ὅστις θέλει νὰ ἀνατρέψῃ διὰ μιᾶς τὸ ἐμπόδιον, τὸ ὁποῖον δὲν αἰσθάνεται τὴν γενναιότητα ν' ἀποκρούσῃ καὶ δευτέραν φοράν.

— Δὲν εἶναι ἀληθινόν! ἀνέκραξεν ὁ ζουάβος σείσας τὴν κεφαλὴν.

— Ὁ πατήρ μου ἔλαβε τὴν εἶδησιν.

— Εἶναι ψευδής. Τὸ νὰ νικηθοῦν τὰ στρατεύματά μας, τὰ ὁποῖα εἶναι πολὺ ὀλιγώτερα ἀπὸ τὰ ἰδικά σας, δὲν εἶναι ἀδύνατον, ἀν καὶ δὲν τὸ πιστεύω· ἀλλὰ νὰ διωχθοῦν, ποτὲ, ποτέ! Ὅλοι οἱ σύντροφοί μου θά φονευθοῦν πρώτα! . . . Καὶ ἐγὼ, ἐγὼ, ἀν καὶ εἶμαι πληγωμένος, ἀνίκανος νὰ κάμω βῆμα, θά ἐσυρόμην ὡς φεῖδι διὰ νὰ κτυπήσω, παρὰ νὰ ἀτιμάσω τὴν σημαίαν μας.

Εἶπε καὶ ἐπροσπάθησε νὰ ἐγερθῇ· ἀλλ' ὅτε ἠθέλησε νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τοῦ πληγωμένου ποδὸς, αἱ δυνάμεις του τὸν ἐγκατέλιπον καὶ κατέπεσεν. Ἡ νέα ἐκινήθη διὰ νὰ θράμῃ πρὸς αὐτόν, ἀλλ' ἀνεχαίτισε τὴν ὄρμηκ' της καὶ ἐστάθη ἀκίνητος. Ἡ συνολικὴ τῶν χειρῶν της, τὰς ὁποίας ἐσφιγγε σπασμωδῶς, ἐπροδίδε τί ὑπέφερον εἰς πᾶν ὀδυνηρὸν κίνημα τοῦ πληγωμένου.

Πρὸ εἰκοσιτεσσάρων ὥρων ὁ Λαμβέρτος ἐπερίμενε μὲ ἀνυπομονησίαν παιδίου καὶ ἐραστοῦ τὴν ἀφιξίν τῆς ὥραίας του προστάτιδος. Οἱ λόγοι ὅμως αὐτῆς, τοὺς ὁποίους διόλου δὲν ἐπερίμεναν, ὑπῆρξαν ὡς ὕδωρ παγωμένον ἐπὶ κεφαλῆς ζεούσης.

Ἐκάθησε μετὰ κόπου, στηρίζων τοὺς ὤμους ἐπὶ τοῦ τοίχου, καὶ στηρίζας τὴν κεφαλὴν εἰς τὰς χεῖράς του ἔμεινεν ἀκίνητος ὅσον καὶ ἡ νέα, ἣτις ἴστατο ὀρθία ὀλίγα ἐήματα μακρὰν του.

Ἐπειδὴ δὲ εἶχε τὸ πρόσωπον μεταξὺ τῶν χειρῶν του δὲν τὴν ἐβλέπεν· ἡ Κάρμεν ὁμως ὠφελουμένη ἐκ τούτου τὸν ἠτένιζε. Μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐβυθίσθη σιωπηλῇ εἰς σκέψεις, αἵτινες ἐμετρίκσαν τὸν ἐρεθισμὸν καὶ ἐμάλλαξαν τὴν καρδίαν της.

— Δὲν τρώγεις; ἠρώτησε τέλος πάντων μὲ φωνὴν γλυκυτέραν.

Ἐκεῖνος δὲ ἀνένευτε χωρὶς νὰ τὴν ἰδῇ.

— Δὲν πεινᾷς; ἐπανέλαβε μετ' ὀλίγας στιγμᾶς.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη.

— Φάγε τοῦλάχιστον ἀπ' αὐτὸ, εἶπεν ἡ Κάρμεν.

Τὸ φαγητὸν τὸ ὁποῖον ἰδίως προσέφερεν εἰς τὸν Γάλλον, τὸ εἶχεν ἐτοιμάσει ἡ ἴδια μετὰ μεγίστης προσοχῆς, καὶ ἔχαιρε συλλογιζομένη ὅτι θά τὸν ἰδῇ τρώγοντα· ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι πολλάκις ἀνεξήγητος, διότι πολὺ πλέον προσβάλλεται ἀπὸ εὐτελεῖς λύπας ἢ ἀπὸ μεγάλας· οὕτω καὶ ἡ Κάρμεν ἦτο καταλυπημένη διότι ὁ Λαμβέρτος δὲν ἠγγίζε τὸ φαγητὸν της.

— Εὐχαριστῶ, ἀπεκρίθη ὁ Λαμβέρτος.

— Ἐγὼ τὸ ἐτοίμασα, ἐψιθύρισε.

— Δός το εἰς κανένα Μεξικανόν, εἶπεν ὁ Λαμβέρτος μὲ τὸν βίαιον ἐκεῖνον τρόπον, τὸν ὁποῖον αἱ γυναῖκες μόνον εἰς τοὺς ἐραστὰς των συγχωροῦσιν.

— Εἶσαι θυμωμένος μὲ ἐμέ; ἐξηκολούθησε μὲ φωνὴν, ἣτις ἐναντίον τῆς τοῦ Λαμβέρτου ἤρχισε νὰ ἦναι γλυκυτέρα.

— Θυμωμένος; ὅχι· δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα· ἀλλὰ μ' ἐλύπησες πολὺ.

— Ἐπρεπε νὰ μὴ σὲ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν;

— Δὲν μ' ἐλύπησεν ἡ εἶδησις, διότι δὲν τὴν πιστεύω, ἀλλ' ὁ παιδρὸς τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον μὲ τὴν ἔδωκες.

— Δὲν εἶναι τὸ χρέος Μεξικανῆς νὰ χαίρεται διὰ τὸν θρίαμβον τῶν συμπατριωτῶν της;

— Πρὶν εἶσαι Μεξικανὴ εἶσαι γυνή, καὶ ἡ γυναῖκα του καρδία ἔπρεπε νὰ σὲ εἰπῇ ὅτι δὲν εἶναι γενναῖον νὰ προσβάλλῃς ἄνθρωπον, ὅστις εἶναι οὕτως εἰπεῖν αἰχμαλώτος σου, τὸν ὁποῖον ἡ εὐγνωμοσύνη ἐμποδίζει νὰ σὲ ἀποκριθῇ.

Συγκινηθεῖσα ἀπὸ τὸ γλυκὺ καὶ τεθλιμμένον ὕφος μὲ τὸ ὁποῖον ὁ Γάλλος ἐπρόφερε τὰς λέξεις, αἵτινες ἀντήχουν τόσον πολὺ εἰς τὴν καρδίαν της, ἡ κόρη τοῦ Χριστοβάλ ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν νέον στρατιώτην.

— Ἐσφαλα, εἶπε, συγχώρησέ με!

Ὁ δὲ Γάλλος λαβὼν τὴν χεῖρα τῆς Μεξικανῆς τὴν ἔφερε σιωπηλῶς εἰς τὰ χεῖλη του· ἀλλ' ἡ καρδία τοῦ ταλαιπώρου ἦτον ἀκόμη τεθλιμμένη· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐτόλμα νὰ εἰπῇ τὴν αἰτίαν, ἐξηκολούθει φαινόμενος σκεπτικός.

— Τώρα θά φάγῃς; ἠρώτησεν ἡ νέα μὲ βεβαι-

σμένην χαράν. Ἄρχισε γρήγορα, διότι ἄλλως θὰ πιστεύσω ὅτι εἶσαι ἀκόμη ὠργισμένος.

Καὶ ὁ μὲν ζουάβος ὑπήκουσε μειδιάσας, ἡ δὲ Κάρμεν εὐτυχῆς οὕσα διότι εὗρκε πρόφασιν νὰ τὸν ὑπερητήσῃ, τῷ προσέφερεν ἀλληλοδιαδόχως ὅ,τι εἶχεν ἀνάγκην, μὲ τὴν ἰδιαιτέραν χαρὰν ἐκείνην τὴν ὁποίαν αἰσθάνονται αἱ γυναῖκες φροντίζουσαι περὶ τῆς εὐδαιμονίας ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἀγαπῶσι. Λησμονήσασα τὸν πατέρα τῆς, τὴν Μανουελίταν καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους ἡ μακρὰ ἀπουσία τῆς ἐδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ, δὲν ἐσκέπτετο ἢ τὸν Λαμβέρτον, ὅστις καὶ αὐτὸς ἠτένιζε χαίρων πᾶν κίνημα τῆς περιχαρίτου νέας· ἀλλ' ἐλανθάσθη ὡς πρὸς τὴν αἰτίαν τῆς χαρᾶς, ἣτις ἐφαίνετο εἰς τὸ πρόσωπόν τῆς.

— Φαίνεται ὅτι ὁ ἀδελφός καὶ ὁ ἀβραβωνιστικός σου θὰ ἐπανέλθουν, εἶπε καθ' ἑαυτόν.

— Ἄν οἱ Γάλλοι ἀναχωρήσουν δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ ὁ ἀβραβωνιστικός σου; ἠρώτησεν ὁ ζουάβος.

— Βέβαια, ἀπεκρίθη ἡ Κάρμεν, ἐκθαμβος καὶ ψυχρανθεῖσα δι' αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν, τὴν ὁποίαν δὲν ἐπερίμενε ἐκείνην τὴν στιγμήν.

— Καὶ θὰ τὸν νυμφευθῆς; ἐπανέλαβε.

— Βεβαιώτατα, ἀπεκρίθη δυναμώνουσα τὴν φωνήν.

Ἠκολούθησε δὲ μικρὰ τις σιωπὴ.

— Ὅ,θὰ μὲ φανεύσῃ ὅμως πρὶν σὲ νυμφευθῆ, ἀνέκραξεν ὁ Λαμβέρτος, οὕτινος ἐξεβράγη ἡ ζηλοτυπία.

— Ὅ,θὰ σὲ φανεύσῃ! ἐψιθύρισεν ἡ Κάρμεν φοβουμένη καὶ ἐπιθυμοῦσα ἐν ταύτῳ τὴν ἐξομολόγησιν τὴν ὁποίαν προησθάνετο.

— Νομίζεις ὅτι ἡμπορῶ νὰ ζῶ καὶ νὰ σὲ βλέπω ἀνήκουσάν εἰς ἄλλον; Βέβαια, ὁ ἀβραβωνιστικός σου σὲ ἀγαπᾷ, κυρία· ἀλλὰ σὲ ὀρκίζομαι ὅτι δὲν σὲ ἀγαπᾷ ὅσον ἐγώ. Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μὴν ἀπομακρύνεσαι· θὰ σὲ ἀκολουθήσω γονυπετῆς ἀφ' οὗ δὲν ἔχω δύναμιν νὰ περιπατήσω ἄλλως πως.

— Κύριε Γάλλε! . . .

— Ἄ! ἄφες με νὰ ὀμιλήσω! Εἶναι τόσος καιρὸς ἀφ' οὗ ἡ καρδία μου ἐπιθυμῆ νὰ σὲ εἰπῇ πόσον σὲ ἀγαπῶ. Δις παρ' ὀλίγον νὰ σὲ τ' ὀμολογήσω, ἀλλ' ἐφοβήθην μὴ σὲ παροργίσω. Ἄκουσε, δὲν εὕρισκω κἂν λέξεις διὰ νὰ ἐκφράσω τί αἰσθάνομαι διὰ σέ. Ἡμέραν καὶ νύκτα σὲ συλλογίζομαι καὶ ζῶ μόνον ὅταν εἶσαι παροῦσα. Ὅταν ἀναχωρῆς μὲ φαίνεται ὅτι σβύνεται ἡ ζωὴ μου ὅμοῦ μὲ τὸ φῶς. Εἶμαι ὑπαξιωματικός, κυρία, ἀλλὰ μὴν ἐρυθριᾷς ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ὁ τελευταῖος στρατιώτης γίνεται γενικὸς ἀξιωματικός. Ἐχομεν στρατάρχας οἵτινες ἤρχισαν ὡς ἐγώ. Ἄ! ἂν μὲ ἠγάπας μὲ φαίνεται ὅτι θὰ κατάρθωνα νὰ γίνω ἀξιός σου. Ἐγνώριζα ὅτι σὲ ἠγάπων, ἀλλὰ ποτέ, δόνα Κάρμεν, δὲν τὸ ἠσθάνθην ὅσον σήμερον. Ὅτε μὲ ἀνήγγειλες

ὅτι ὁ στρατός μας θ' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸν τόπον σου, ὅταν εἶδα μὲ πόσην χαρὰν ἐδίλεπες τὴν ἀναχώρησιν αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ, ὑπέφερα τόσον! Ναί, σὲ ὀρκίζομαι ὅτι ἡ σφαῖρα ἢ ὁποῖα ἐπλήγωσε τὸ στήθος μου, δὲν μ' ἔκαμε νὰ ὑποφέρω τόσον! Ν' ἀναχωρήσω! νὰ μὴ σὲ βλέπω πλέον! νὰ μὴ σὲ ἀκούω, Κάρμεν! Ὅχι, ὄχι προτιμῶ ν' ἀποθάνω ἐδῶ!

Ἡ Κάρμεν παράφορος ἤκουε τοὺς περιπαθεῖς τούτους λόγους, καλύπτουσα διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὸ πρόσωπόν τῆς, καὶ προσπαθοῦσα ἀσθενῶς ν' ἀποσύρῃ τὴν ἄλλην, τὴν ὁποίαν ἐκράτει ὁ τραυματίας.

Αἰφνης βροντώδης χρεμετισμὸς ἤχησεν εἰς τὸ ὑπόγειον καὶ κατετάραξε τοὺς δύο νέους. Ἡ Κάρμεν ἠγέρθη εὐθὺς καὶ ἔδραμε πρὸς τὸν ἵππον τῆς.

— Σιώπα, Πιστέ μου, σιώπα! ἐψιθύρισε χαϊδεύουσα τὸν λαμόν του.

Τὸ ἐξυπνον ζῶον ἐφάνη ὅτι ἐνόησε τί εἶπεν ἡ κυρία του, διότι ἔπαυσε νὰ χρεμετίζῃ. Οἱ ὀφθαλμοὶ ὅμως καὶ τὰ ὠτά του, πάντοτε διευθυνόμενα πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος, ἀνήγγελλον τι ἀσύνηθες.

Ἡ Κάρμεν πλησιάσασα εἰς τὴν θύραν παρετήρησε τὴν ἐξοχὴν, τὴν ὁποίαν ἐλάμπρυνον εἰσέτι οἱ τελευταῖαι ἀκτῖνες τοῦ δύοντος ἡλίου. Εἶδε δὲ οὐχὶ πολὺ μακρὰν τρεῖς ἵππεις, οἵτινες διήρχοντο ὀμιλοῦντες.

Ἦσαν δὲ οὗτοι τρεῖς ἄνθρωποι τῆς ἐξοχῆς, τοὺς ὁποίους ὁ δὸν Χριστοβάλ εἶχε στείλει εἰς ἀναζήτησιν τῆς θυγατρὸς του. Ἄντι ὅμως νὰ χωρισθῶσιν, ὅπως καὶ ἦτο φυσικόν, διὰ νὰ ἐρευνήσωσιν ἕκαστος εἰς χωριστὴν ὁδὸν, ἐπροτίμησαν νὰ ὑπάγωσιν ὁμοῦ εἰς τὸ καπηλεῖον, ὅπου τὸ πρῶτ' εἶχον ροφήσει ἀρκετὰ κρασοβόλια.

Τούτων τοὺς ἵππους αἰσθανθεῖς μακρόθεν ὁ Πιστὸς τοὺς ἐχαιρέτισε χρεμετίσας.

Ἡ θέα τῶν τριῶν ἀνδρῶν ἐπανέφερεν εἰς τὴν μνήμην τῆς νέας Μεξικανῆς τὸν πατέρα, τὴν πατρίδα, τὸν ἀδελφὸν καὶ τὸν ἀβραβωνιστικόν τῆς, ἐν ἐνὶ λόγῳ πᾶν ὅ,τι οἱ ἐμπαθεῖς λόγοι τοῦ Λαμβέρτου τὴν εἶχον κάμει νὰ λησμονήσῃ. Ἐντρεπομένη δὲ διὰ τὴν ἐξομολόγησιν, ἣτις παρ' ὀλίγον θὰ τὴν διέφευγε, μετέβη ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον εἰς τὸ ἄλλο. Προητοιμάσθη δὲ νὰ ἀναχωρήσῃ χωρὶς κἂν νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸν νέον Γάλλον, ὅστις ἐσύρετο πλησίον τῆς, καὶ τὴν παρεκάλει νὰ τὸν εὐεργετήσῃ μένουσα ἔτι ὀλίγας στιγμὰς μετ' αὐτοῦ. Ἦτο δὲ ὁ δυστυχῆς τόσον μάλλον ἀπηλπισμένος, ὅσον ἐπίστευεν ὅτι ἡ νέα εἶχεν ὀργισθῆ ἐναντίον του, καὶ ἐφοβεῖτο μὴ δὲν ἐπιστρέψῃ πλέον.

— Ὅ,θὰ ἐπανέλθῃς αὐριον; ἔ; ἠρώτησε μὲ φωνὴν ἰκετευτικὴν.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη, ποτέ!

Τότε ἰδέα, ἣτις μόνον εἰς κεφαλὴν ἐρώτων ἐρχεται, κατέβη εἰς τὴν τοῦ Λαμβέρτου.

— Εἶναι ἴσως ὁ ἀβραβωνιστικός σου αὐτὸς, ὁ δ-

ποιος ἔρχεται ἀπ' ἐκαῖ, εἶπε, καὶ διὰ τοῦτο βιάζεσαι νὰ μὲ ἀφήσης.

— Ναί, ἀπεκρίθη ἡ νέα κόρη, ἥτις ἠσθάνετο ὅτι ἡ καρδία της τὴν ὤθει πρὸς τὰς ἀγκάλας τοῦ Λαμβέρτου, καὶ διὰ τοῦτο ἐπεθύμει νὰ συναθροίσῃ ὅλας της τὰς δυνάμεις, ὅπως θέσῃ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Γάλλου ἀνυπέροβητον φραγγμόν.

— Μὰ τὸν διάβολον! ἀνέκραξεν ὁ ζουάβος παράφρων ἐκ ζηλοτυπίας καὶ ἔρωτος· ποτὲ ἐνόσω ζῶ, ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν θὰ σ' ἐναγκαλισθῇ.

Καὶ πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς κλάδους καὶ τοὺς λίθους, οἵτινες ἐχρησίμευον ἀντὶ φραγμοῦ εἰς τὴν θύραν κατάρθωσε νὰ ἐγερθῇ, καὶ ἤρχησε νὰ κράζῃ τοὺς Μεξικανούς μὲ ὄλην τὴν δύναμιν.

— Τί κάμεις; ἀνέκραξεν ἡ Κάρμεν ὀρμήσασα ἐμπροσθέν του.

— Τοὺς φωνάζω!

— Θὰ σὲ φονεύσουν.

— Θὰ τὸ ἰδῶμεν.

— Εἶναι τρεῖς καὶ εἶσαι ἕνας καὶ πληγωμένος.

— Τύσω καλλίτερα! ἄς μὲ φονεύσουν. Τὸ προτιμῶ παρά νὰ ζῶ μὲ τὴν ιδέαν ὅτι ἀνήκεις εἰς ἄλλον.

Καὶ ἐξηκολούθησε νὰ φωνάζῃ δυνατώτερα. Εὐτυχῶς ὅμως ἡ ἀσθενὴς φωνὴ του δὲν ἔφθανε μακράν.

— Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ σιώπα! ἔλεγεν ἡ Κάρμεν, σφαλοῦσα τὸ στόμα του διὰ τῶν χειρῶν της.

Ἀλλ' ἐκεῖνος εἶχε χάσῃ τὰς φρένας καὶ ἐξηκολούθει κράζων. Ἡ Κάρμεν ἐδάγκανε τὰς χεῖράς της ἀπὸ ἀπελπισίαν. Τέλος φαίνεται ὅτι εἰς τῶν Μεξικανῶν ἤκουσέ τι, διότι ἐσταμάτησεν, ἀνωρθώθη ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ παρετήρησε γύρω. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ Κάρμεν καὶ ὁ Λαμβέρτος ἐκρύπτοντο ἀπὸ τὴν σκιάν τῶν τοίχων τοῦ σπηλαίου, δὲν ἐδυνήθη εὐτυχῶς νὰ τοὺς ἰδῇ.

Ἡ Κάρμεν ἰδοῦσα ὅτι ὁ Λαμβέρτος ἠτοιμάζετο νὰ κράζῃ καὶ πάλιν δὲν ἐδυνήθη νὰ κρατηθῇ, ἀλλ' εἶπε·

— Σιώπα! Σὲ ἀγαπῶ! καὶ ἐκλείσει τὸ στόμα τοῦ πληγωμένου μὲ τὰ χεῖλη της.

— Μὲ ἀγαπᾷς! ἀνεφώνησε τρέμων ἐκ συγκινήσεως καὶ μὴ τολμῶν νὰ πιστεύσῃ ἀκόμη τὴν εὐτυχίαν του. Μὲ ἀγαπᾷς! ἀληθινά;

— Ναί, σὲ ἀγαπῶ περισσότερο ἀπὸ τὴν ζωὴν μου, περισσότερο ἀπὸ τὸν πατέρα μου, περισσότερο ἀπὸ τὸν τόπον μου!... Σὲ ἀγαπῶ τέλος πάντων! Ἀλλὰ, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! σιώπα, διότι μὲ σκοτόνεις!

Ὁ ζουάβος ἠθέλησε νὰ τὴν καθησυχάσῃ, ἀλλ' ἐκείνη παράφρων ἀπὸ τὸν τρόμον της δὲν ἤκουε τίποτε.

— Ὄχι, εἶπεν, ὄχι, δὲν θέλω ν' ἀκούσω τίποτε

ἐνόσω σὲ βλέπω οὕτως ἐκτεθειμένον. Ἄς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸ σπήλαιον, σὲ τὸ παρακαλῶ, φίλε μου. Στηρίξου ἐπάνω μου.

Ἐναγκαλισθεὶς δὲ αὐτὴν καὶ στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ ὤμου της, ἔφθασεν εἰς τὸ μέρος τοῦ σπηλαίου ὅπου ἐκάθητο συνήθως.

Ὅτε δὲ ἦλθεν εἰς τὸ κραδαστήριόν του, τὸ ἐκ ξηρῶν κλάδων συγκείμενον, ἐγονυπέτησεν ἐμπροσθεν τῆς Κάρμεν καὶ οἱ μεγάλοι καὶ σκεπτικοὶ ὀφθαλμοὶ τοῦ τὴν ἠτένιζον περιπαθέστατα. Λαβὼν δὲ καὶ τὰς δύο χεῖράς της τὰς ἔφερεν εἰς τὰ χεῖλη του μετὰ τρυφῆς ἀγάπης, εὐγνωμοσύνης καὶ σεβασμοῦ, ὥστε ἡ καρδία τῆς Κάρμεν συνεταράχθη.

— Σὲ ἔβλαψεν ὁ δρόμος, φίλε μου, ἠρώτησεν ἡ ὠραία Μεξικανὴ, ἥτις ἠσθάνθη ὅτι οἱ βραχίονες τοῦ Λαμβέρτου ἐσπαράττοντο ὁσάκις ἐπάτει τὸν πόδα κατὰ γῆς.

— Ἢμην τόσο εὐτυχῆς ὥστε δὲν ἠσθάνθη τίποτε, ἀπεκρίθη ὁ νέος. Μὲ ἀγαπᾷς;

— Μὲ ὄλην μου τὴν ψυχὴν! ἐψιθύρισε ἡ νέα μὲ φωνὴν βραδείαν, ἥτις ἔρμήνευεν ὄλην τὴν δύναμιν τῆς πρὸ τόσο καιροῦ κρυπτομένης ἀγάπης της.

— Καὶ σὺ, Λαμβέρτε, σὺ;

— Ἄν σὲ ἀγαπῶ, ἐγώ! ἐπεφώνησεν ὁ Γάλλος, ἂν σὲ ἀγαπῶ!

Ἀλλὰ διατί νὰ ἐπαναλάβωμεν τί τῇ εἶπε. Τὸ νὰ ζητήσῃ τις νὰ διηγηθῇ διάλογον ἐρωμένων, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς ἂν ἤθελε νὰ παραστήσῃ τὴν μουσικὴν τοῦ Μοζάρ ἢ τοῦ Ροσίνι, ἐπαναλαμβάνων μόνον τὰς λέξεις.

Μετὰ τὰς πρώτας ἐξηγήσεις, αἱ ὁποῖαι ἀκολουθοῦν πάντοτε τὴν πρώτην ἐξομολόγησιν, ἡ Κάρμεν ἠγέρθη.

— Ἀπὸ τώρα! ἀνεφώνησε περίλυπος ὁ Λαμβέρτος.

— Ὅ' ἀνησυχοῦν διὰ τὴν ἀπουσίαν μου, ἀπεκρίθη μετὰ γλυκύτητος ἡ Κάρμεν. Εἶμαι βεβαία ὅτι ἐκαῖνοι οἱ τρεῖς ἐφιπποὶ τοὺς ὁποίους εἶδαμεν ἤρχοντο ἀπὸ τὴν οἰκίαν μου. Πρέπει νὰ ἐπιστρέψω πρὸ αὐτῶν. Ἄφες με νὰ ἀναχωρήσω.

Ὁ δὲ νέος ζουάβος ἐναγκαλισθεὶς αὐτὴν δὲν τὴν ἄφινε.

— Διὰ νὰ ἠμπορέσω νὰ ἔλθω αὔριον, πρέπει νὰ μὲ ἀφήσης, τῷ εἶπεν ἡ νέα.

Καὶ ὁ Γάλλος ἀνοίξας τὰς ἀγκάλας του τὴν ἀφῆκεν.

Ἐνῶ δὲ ἠτοιμάζετο νὰ ἀναβῇ εἰς τὸν ἵππον, ἐστράφη μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν Λαμβέρτον, καὶ σφίγγασα περιπαθῶς τὴν χεῖρά του ἀνεφώνησε·

— Παναγία μου! ἂν εἶμαι ἐνοχος ἀγαπῶσα ξένον, ἐμὲ μόνον τιμώρησε.

Καὶ ἀναπηδήσασα ἀμέσως εἰς τὸν Πιστὸν ἀνεχώ-

ρησεν ἐκδρομος. Ἐντὸς δὲ τινῶν λεπτῶν ἔφθασεν εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου εὔρε τὸν πατέρα καὶ τοὺς συντρόφους τοῦ οἰνοβαρεῖς καὶ μαινομένους ἐναντίον τῆς. Ἡ Κάρμεν ἔδωκε τινὰς ἐξηγήσεις καὶ ἀπεχώρησεν εἰς τὸν θάλαμον τῆς. Δυστυχῶς ὁμως ἡ Μανουελίτα, ἐπιθυμοῦσα νὰ μάθῃ ποῦ ἔλειπε τὴν ὥραν ἢ συντρόφισσά τῆς, τὴν κατεσκόπευεν. Ἀλλ' ἡ Κάρμεν, μὴ θέλουσα νὰ ἐμπιστευθῆ εἰς κανένα τὸ μυστικόν τῆς, ἐπλασεν ὀλόκληρον ἱστορίαν ὡς μὴ ἔχουσα ὁμως τὴν συνήθειαν τοῦ ψεύδους, δὲν τὸ κατώρθωσε πολλαῖς ἐπιτηδείως.

Ἐπεθύμει ἡ ταλαίπωρος νὰ μείνῃ μόνη διὰ νὰ παραδοθῆ εἰς τοὺς λογισμούς τῆς· δυστυχῶς ὁμως ἐκμιᾶτο εἰς τὸν αὐτὸν κοιτῶνα καὶ ἡ Μανουελίτα, ἥτις, μαντεύουσα τὸ μυστήριον τῆς φίλης τῆς, ἔδιδεν ἀδικόπως ἀφορμὴν εἰς ὀμιλίαν. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἔλθων ὁ ὕπνος ἐκοίμισε καὶ τὴν φλυαρίαν τῆς Μανουελίτας.

Ἡ δὲ Κάρμεν, ὠφελουμένη ἀπὸ τὸ σκοτὸς ἀνεκάθησεν ὅλην σχεδὸν τὴν νύκτα εἰς τὴν κλίνην τῆς, ἀναπόλοῦσα τὸν Λαμβέρτον καὶ τοὺς λόγους του. Τὴν ἐπιοῦσαν, ὁ μὲν δὸν Χριστοβάλ εἶχε λησμονήσει καὶ τὸν θυμὸν του καὶ τὸ αἶτιον αὐτοῦ· ἡ Μανουελίτα ὁμως δὲν ἐλησμόνησε τίποτε.

Ἡ νέα αὕτη εἶχε διατρίψει κενρὸν τινα τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς τὴν ἐξοχὴν τοῦ Βαλδόζα· ἡ Κάρμεν εἶχε τότε τὴν καρδίαν τῆς ἐλευθέραν, καὶ ἂν καὶ ἦτο πάντοτε σοβαρώτερα τῆς Μανουελίτας, συνεμερίζετο ὁμως τὰς κλίσεις τῆς φίλης τῆς πρὸς τὸν χορὸν, τὴν μουσικὴν καὶ ὅλας τὰς διασκεδάσεις τούτου τοῦ εἴδους. Δὲν ἐχρειάζετο νὰ τὴν παρακαλέσῃ τις πολὺ διὰ νὰ συνοδεύσῃ τὴν φίλην τῆς εἰς τοὺς χοροὺς καὶ τὰς διασκεδάσεις τῶν πέριξ χωρίων. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν δὲ καὶ αἱ δύο διηγούντο ἡ μία εἰς τὴν ἄλλην τὰ συμβεβηκότα τῆς ἡμέρας καὶ τοὺς προσηνεῖς λόγους τῶν *καβαλιέρων*.

Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἡ Κάρμεν μετεβλήθη ὅλως διόλου. Ὅλα ἐχάθησαν διὰ αὐτὴν ἐνώπιον ἐνὸς ὀνόματος, τὸ τοῦ Λαμβέρτου. Οὔσα πολλαῖς ζηλότυπος, τῇ ἐφαίνετο ὅτι θὰ ἐπραττεν ἐγκλημα πρὸς τὸν ταλαίπωρον πληγωμένον ἂν ἐλάμβανε μέρος εἰς διασκεδάσεις, τῶν ὁποίων οὗτος δὲν συμμετεῖχε. Πλὴν τούτου δὲν ἐδύνατο νὰ μείνῃ ὀλόκληρον ἡμέραν χωρὶς νὰ τὸν ἴδῃ. Ὅτε ἡμέραν τινὰ ἠναγκάσθη νὰ συνοδεύσῃ τὸν πατέρα καὶ τὴν φίλην τῆς εἰς τινα τῶν γειτόνων τῶν, ἦτον ἀπηλπισμένη. Ἐπειδὴ δὲ εὐτυχῶς εἶχε λάβει μεθ' ἑαυτῆς τὸ ἐθνικὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς *βερόζο*, ἔκλειε μεταξὺ τῶν πτυχῶν του λέγουσα ὅτι πάσχει δυνατὸν πονοκέφαλον.

Ὁ πατὴρ τῆς ἐβλεπεν ὅτι ὁ τόσον ὀμαλὸς χαρακτήρ τῆς Κάρμεν εἶχε μεταβληθῆ· ἀλλ' εὐτυχῶς τὸ

ἀπέδιδεν εἰς τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἀρραβωνιστικοῦ τῆς Κυρίλλου.

Τοιαύτη ὑπῆρξε καὶ ἡ πρώτη ἰδέα τῆς Μανουελίτας· πλὴν δὲν ἠργοπόρησε νὰ ἐννοήσῃ τὸ σφάλμα τῆς, καὶ νὰ παρατηρήσῃ τὰς μυστηριώδεις ἀπουσίας τῆς φίλης τῆς.

Μετὰ πέντε ἢ ἑξ ἡμέρας ἡ Κάρμεν ἐνόησεν, ὅτι ἂν ἤθελε νὰ ἐξακουλουθήσῃ τὰς ἐπισκέψεις τῆς εἰς τὸ σπήλαιον, χωρὶς νὰ διεγείρῃ τὰς ὑποψίας τοῦ πατρὸς τῆς, ἔπρεπε νὰ ἐμπιστευθῆ τὴν Μανουελίταν. Ὁ δὲν Χριστοβάλ εἶχε τῶντι παρατηρήσει δις ἢ τρίς, ὅτι ἡ κόρη του ἐξῆρχετο ἄνευ τῆς φίλης τῆς· καὶ ἂν καὶ δὲν εἶχε προσάψει εἰς τοῦτο καμμίαν σημαντικότητα ἡ Κάρμεν ὁμως ἐφοβεῖτο μήπως ἐπὶ τέλους τὸ καταλάβῃ.

Πλὴν τούτου ἡ Μανουελίτα ἀπεκρίνετο πάντοτε δὲν ἠξέσθω, εἰς ὅλας τὰς ἐρωτήσεις τοῦ δὲν Χριστοβάλ, ὥστε πρὸ πολλοῦ ἡ δυσπιστία τοῦ Μεξικανοῦ ἔπρεπε νὰ ἐξεγερθῇ.

Τρεῖς αἰτίαι εἶχον μέχρι τούτου ἐμποδίσει τὴν ἐκμυστήρευσιν τῆς Κάρμεν εἰς τὴν φίλην τῆς.

Πρῶτον ἐφοβεῖτο τὴν ὀργὴν, τὴν ὁποίαν θὰ ἠσθάνετο ἡ Μανουελίτα μανθάνουσα τὸν ἐρωτὰ τῆς πρὸς τὸν ἐχθρὸν τῆς πατρίδος· δεύτερον δὲ ἐφοβεῖτο μήπως ἡ ἀπερισκαψία τῆς νέας κόρης ἐκθέσῃ εἰς κίνδυνον τὸν πληγωμένον· καὶ τέλος ἦτο εἰς ἄκρον ζηλότυπος, καὶ ἐπειδὴ ἠγάπα τὸν Λαμβέρτον, δὲν ἐδύνατο νὰ φαντασθῇ ὅτι ἄλλη γυνὴ θὰ τὸν ἔβλεπε χωρὶς νὰ τὸν ἀγχαπῆσῃ καὶ αὐτή.

Εἶχε μὲν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν τιμὴν τοῦ νέου ἀλλ' ἡ φήμη τὴν ὁποίαν εἶχον οἱ Γάλλοι εἰς τὴν Βέρα Κρουζ τὴν ἐτρόμαζε πολὺ.

Ἐσπέραν τινὰ, μὴ δυναθεῖσα νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σπήλαιον, διότι ὁ πατὴρ τῆς τὴν εἶχεν ἀναγκάσει νὰ συντροφεύσῃ τὴν Μανουελίταν εἰς χαρὸν τινα τῶν περιχώρων, ἡ Μανουελίτα τὴν ἤκουσε κλαίουσαν εἰς τὴν κλίνην τῆς. Νομίσασα δὲ ἡ μάλλον προσποιηθεῖσα ὅτι ἐπίστευεν ὅτι ἡ φίλη τῆς ἐπάσχε, τὴν ἠσπάσθη καὶ τὴν ἠρώτησε τί ἔχει. Τότε ἡ Κάρμεν συγκινηθεῖσα ἀπὸ τὰ χαϊδεύματα καὶ τοὺς τρυφεροὺς λόγους τῆς Μανουελίτας, τῇ ὁμολόγησε τὰ πάντα.

— Γάλλον! ἀνέκραξεν ἡ Μανουελίτα.

— Τὸν ἀγαπῶ!

— Καὶ τὸν Κυρίλλον, τὸν ἀρραβωνιστικόν σου;

— Ἀγαπῶ τὸν Λαμβέρτον!

— Καὶ τὸν ἀδελφόν σου, τὸν πατέρα σου;

— Ἀγαπῶ τὸν Λαμβέρτον.

Τί ν' ἀπαντήσῃ τις εἰς τοιαύτην ἀπόκρισιν; ἡ Μανουελίτα ἦτο γυνὴ καὶ τὸ ἐνοεῖ κάλλιστα. Μετὰ μίαν στιγμὴν συνοικειωθεῖσα μετὰ τῆς ἰδέας ταύτης, ἤκουε μετὰ μεγίστης προσοχῆς τὰ ὄνειρα τῆς νέας

της φίλης. Περιττόν νά προσθέσωμεν ὅτι ἡ νέα κόρη δὲν ἔβλεπε τὴν ὥραν νά ἰδῇ τὸν ὠραῖον ζουάβον, ἀν καὶ τρόμος προληπτικὸς ἀνεχαίτιζε τὴν περιέργειάν της.

— Θὰ ὑπάγωμεν νά τὸν ἰδῶμεν αὐριον μαζῆ, τῆ εἶπεν ἡ Κάρμεν.

Τὴν ἐπαύριον, τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως, ἡ Κάρμεν αἰσθανθεῖσα ζηλοτυπίαν, ὁποῖαν μόνον τῶν ἡλιοκαῶν τόπων αἱ γυναῖκες αἰσθάνονται, εἶπεν εἰς τὴν φίλην της·

— Ἄκουσε, Μανουελίτα, πρέπει νά μὲ ὀρκισθῆς εἰς τοῦτον τὸν σταυρὸν ὅτι δὲν θὰ προσπαθήσῃς νά μὲ ἀφαιρέσῃς τὴν καρδίαν τοῦ Λαμβέρτου.

— Σὲ τὸ ὀρκίζομαι! εἶπεν ἡ Μανουελίτα, πολὺ ὀλιγώτερον ἀπορήσασα διὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην παράκλησιν, ἢ ὅσον θὰ ἐξεπλήττετο μία Εὐρωπαία.

— Ὀρκίσου ὅτι ἂν τυχὸν σὲ ἀγαπήσῃ θὰ μὲ τὸ εἰπῆς.

— Ἡξέυρεις καλῶς ὅτι ἀγαπῶ τὸν ἀδελφόν σου Ἐστεβάν, εἶπεν ἡ Μανουελίτα.

— Δὲν πειράζει, ὀρκίσου.

— Ἄς ἦναι, ὀρκίζομαι, ἀπεκρίθη ἡ Μανουελίτα ἀνυψώσασα τοὺς ὤμους.

Ἡ Κάρμεν ἴσως εἶχε σκοπὸν νά ἐπιβάλῃ καὶ νέους ὄρους εἰς τὴν φίλην της, ὅτε τὰς διέκοψεν ὁ πατήρ της Μανουελίτας· αὐταὶ δὲ, μὴ ἐπιθυμοῦσαι νά μείνωσιν εἰς τὴν οἰκίαν περισσότερον, ἔσπευσαν νά ἀναχωρήσωσιν.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ 1821 ΕΤΟΥΣ.

Ὁ Κ. Σπυρίδων Ζαμπέλιος, πλὴν τῶν ἰδίων αὐτοῦ συγγραφῶν, αἰτινες μένουσιν ἔτι ἀνέκδοτοι, καὶ τῶν πολυτίμων ἱστορικῶν εἰδήσεων ὅσας ἐπορίσθη περιερχόμενος τὴν Ἑσπερίαν καὶ ἀνασκαιδῶν ἐπιμελῶς ἅμα δὲ καὶ μετὰ πολλῆς κρίσεως δημοσίους τε καὶ ἰδιωτικὰς βιβλιοθήκας, ἔχει καὶ ἄλλον ἱστορικὸν πλοῦτον μεγίστης ἀξίας· χειρογράφους λέγομεν ἐξιστορήσεις τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἔτους. Συγγραφεῖς δὲ τῶν ἐξιστορήσεων τούτων ὑπῆρξαν μάρτυρες αὐτόπται Ἕλληνές τε καὶ φιλέλληνες, τῶν ὁποίων ἡ περὶ πραγμάτων καὶ προσώπων γνώμη εἶναι τὰ μάλιστα περιεργος, καθόσον ἐνίοτε διὰ τῶν διδομένων τεκμηρίων ἀνατρέπονται παραδεδογμένα καὶ τεθεμελιωμένα ἤδη δόξα.

Καὶ πότε μὲν θέλει κατορθῶσαι ὁ Κ. Ζαμπέλιος νά ἐκδώσῃ ταῦτα, ἀγνοοῦμεν· διότι ἀνάγκη καὶ νά ἀναγνωσθῶσι μετ' ἐπιστασίας καὶ νά σχολιασθῶσιν

ἴσως· καὶ διότι πρὸς τούτοις ἀνάγκη καὶ δαπάνης οὐ σμικρᾶς· ἀλλ' ἐν τασούτῳ ἡμεῖς ἐσπεύσαμεν νά παρέξωμεν αὐτῷ τὰς εὐκολίας, ὅσας δύναται νά προσφέρῃ ἡ Παρθῶρα εἰς τὰ ἐθνωφελεῖ ἔργα. Ἐπειδὴ δὲ οἱ πολιτικοὶ κλύδωνες, καὶ τοὶ ἐνίοτε παρασκευάζοντες γαλήνην καρποφόρον καὶ διαρκῆ, συνήθως ὕμῃς μαρμίνουσιν ἢ καὶ καιρίως τραυματίζουσι τὴν φιλολογίαν, τὰ χειρόγραφα μένουσιν ἄχρις ὥρας ἀνεξερεύνητα. Ἐν μικρὸν μόνον καὶ μικρᾶς ἀξίας, διότι δὲν περιέχει κρίσεις ἀλλ' ἀπλῶς μόνον εἰδήσεις, καὶ τὰύτας οὐχὶ πάντῃ ἀγνώστους, ἐπέτρεψε νά ἐκδώσωμεν εἰς φῶς· γίνεται δὲ ἐν αὐτῷ λόγος περὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συμβάντων κατὰ τοὺς πρώτους πέντε μῆνας τῆς ἐπαναστάσεως. Ὁ γράφων, ἄνθρωπος ἀμαθῆς, ὡς φαίνεται καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἐλλείψεως πάσης ἐρθρογραφίας, βεβαιεῖ ὅτι ὑπῆρξεν αὐτόπτης. Ἐκ τοῦ ὕφους δὲ εἰκάζομεν ὅτι θὰ ἦτο ἑπτανήσιος· διότι λέγει *πρίντζιπα* καὶ *προκλαμαζιόνες* καὶ *πόπαλορ* καὶ *κουβέρνο κριμηγάλε* καὶ *σταμπιλίτοι* καὶ ἄλλας τοιαύτας λέξεις, ἀγνώστους εἰς τὸν ἐν Τουρκίᾳ ἑλληνικὸν λαόν.

Εἶπομεν ὅτι τὸ χειρόγραφον τοῦτο δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐχόντων πολλὴν τὴν ἀξίαν· ἀλλ' εἰς τὸν ἱστοριογράφον ἀναγκαῖαι καὶ αὐταὶ αἱ ἱστορικαὶ παρονοχίδες. Καθὼς τοῦ ἀρχαιολόγου τὴν ἀμνηχανίαν, πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντας τεθραυσμένον μάρμαρον, θεραπεύει ἐνίοτε καὶ μικροῦ τεμαχίου ἀνούρεσις, οὕτω καὶ τοῦ ἱστορικοῦ τὴν γραφίδα χειραγωγούσι πολλάκις καὶ εὐτελεῖς σημειώσεις· ἄλλως τε τὸ ἀνά χειρας χειρόγραφον ἔχει τὸ προτέρημα τῆς καθ' ἡμέραν ἐξιστορήσεως τῶν συμβάντων. Τοιαῦτα ἡμερολόγια διαλευκίνουσιν ἐνίοτε ἀσαφῆ μέρη ἢ καὶ συμπληροῦσιν ἐλλείψεις τῆς ἱστορίας, ὡς ἐγένετο διὰ τοῦ ἡμερολογίου τοῦ Ν. Βαρθάρου, περὶ οὗ διεξοδικώτερον ἔγραψεν ἡ Παρθῶρα, εἰς τὴν τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἴδου τὸ ἔγγραφο, κατὰ τὴν τύπωσιν τοῦ ὁποίου ἐτηρήθη ἡ γραφή τοῦ πρωτοτύπου·

1821 Μαρτίου 8 ἤρχησεν ἡ ταραχὴ εἰς Κωνσταντινοῦπολιν σημειώσεις ὅσα ἠκολούθησαν, καὶ ὅσους ἐφῶνευσαν ἕως Αὐγούστου· Α'· εὐρισκόμενον αὐτοῦ.

Τὸν φλεβάριον μῆνα εἰς τὰς 28· εὐθασεν εἰδησις ἀπὸ Ἰμπραῖλα τέσσεραὶς ὥραις μακρὰν ἀπὸ Γαλάτζι, γράφοντας, ὅτι αὐτοῦ εἰς Γαλάτζη οἱ Γραικοὶ ἀποστάτησαν κατὰ Τουρκῶν καὶ ἐθανάτωσαν ἀρκετούς. Ἡ Πόρτα ἐκραξεν εὐθὺς τοὺς Καποὺ Κεχαγιαδες τοῦ Αὐθέντου, δηλαδὴ τοῦ Πρίντζιπα τῆς Μολδαβίας, ὁ Μεγαλῆτερος ἀπὸ αὐτοῦς ἦτον ἀδελφός τοῦ Πρίντζιπε τῆς Μολδαβίας ὀνομαζόμενος Νικόλαος, ἐπαρ-